

**SENAT DE BELGIQUE**

---

**SESSION DE 1990-1991**

---

---

**11 OCTOBRE 1990**

---

**Proposition de loi spéciale modifiant l'article 39, § 1<sup>er</sup>, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions**

(Déposée par M. Duquesne)

---

**DEVELOPPEMENTS**

---

Tout le monde convient enfin que la loi spéciale de financement des Communautés et des Régions est particulièrement mal adaptée à ses objectifs.

Il est indispensable qu'aucun écart ne persiste entre les dotations communautaires et les charges générées par les missions imparties aux Communautés.

Ne pas prendre en considération les besoins essentiels des Communautés les condamne à terme à une asphyxie financière. Une correction est donc nécessaire et même urgente.

La modification proposée a pour objet de lier les montants des dotations communautaires à l'évolution salariale dans le secteur public national.

Il s'agit du plus sûr moyen pour ne pas créer une fonction publique à deux vitesses.

**BELGISCHE SENAAT**

---

**ZITTING 1990-1991**

---

---

**11 OKTOBER 1990**

---

**Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van artikel 39, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten**

(Ingediend door de heer Duquesne)

---

**TOELICHTING**

---

Iedereen is het er zo langzamerhand wel over eens dat de bijzondere wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten hoegenaamd niet de middelen aanreikt om de erin vervatte oogmerken te verwezenlijken.

Zo mag er volstrekt geen verschil bestaan tussen de Gemeenschapsdotaties en de lasten die voortvloeien uit de aan de Gemeenschappen opgedragen taken.

Als men de essentiële behoeften van de Gemeenschappen negeert, zijn die op termijn tot de financiële verstikkingsdood gedoemd. Daarom moet dringend een correctie worden uitgewerkt.

De voorgestelde wetswijziging heeft tot doel de Gemeenschapsdotaties gelijk te doen opgaan met de ontwikkeling van wedden en lonen in de nationale overheidssector.

Dat is het zekerste middel om te voorkomen dat een openbaar ambt met twee snelheden ontstaat.

Chaque année, les montants de base adaptés seront multipliés par un coefficient prenant en considération l'évolution de l'indice barémique de la fonction publique par rapport à 1989.

En fonction de leur nouvelle capacité financière, les Communautés pourront réaliser à leur niveau ce que l'Etat national a décidé de faire au sien.

Il n'est pas normal qu'à la suite d'une négociation intersectorielle à laquelle participent tous les niveaux de pouvoir, Etat, Communautés et Régions, un accord soit signé qui prévoit une augmentation des traitements de la fonction publique en raison de la situation de croissance que connaît le pays et que seul l'Etat national, conservant pour lui les fruits de la croissance, puisse faire face aux engagements financiers résultant de l'accord pris.

Il ne s'agit pas de modifier la répartition entre les Communautés mais de permettre une évolution adaptée en fonction de critères objectifs. Cette évolution est justifiée tant du côté néerlandophone que francophone.

Il est faux de dire que l'Etat ne dispose pas de moyens financiers. Tout dépend de lui. Ou bien il constate que la croissance permet une augmentation salariale dans la fonction publique, et il enclenche alors le mécanisme de la hausse des traitements. Ou bien il constate que les moyens n'existent pas, et rien ne se passe.

Mais, il serait profondément injuste que l'Etat soit le seul bénéficiaire des fruits de la croissance et estime que les moyens existent uniquement pour lui.

Si le système d'adaptation des dotations communautaires avait existé, il n'y aurait pas eu de problème pour le financement des 2 p.c. de hausse, notamment pour les enseignants de la Communauté française. Les dépenses affectées aux traitements dans l'enseignement en Communauté française représentent 85 p.c. des dépenses en faveur de l'éducation. Autant dire que la masse de manœuvre est nulle avec une dotation simplement indexée.

C'est ainsi qu'il n'est pas possible de prendre en compte le résultat de négociations intersectorielles, ni même des adaptations barémiques automatiques.

L'adoption de ce système autoriserait la Communauté française à participer à la prochaine négociation intersectorielle où, avec l'Etat et les partenaires sociaux, elle pourrait constater si les moyens nécessaires à une augmentation existent ou non.

De aangepaste basisbedragen zullen jaarlijks worden vermenigvuldigd met een coëfficiënt die rekening houdt, ten opzichte van 1989, met de ontwikkeling van het indexcijfer van de weddeschalen van de openbare sector.

Dank zij die nieuwe financiële armslag zullen de Gemeenschappen op hun niveau hetzelfde kunnen doen als datgene waartoe de centrale Staat op zijn niveau besloten heeft.

Naar aanleiding van een intersectoriële onderhandeling waaraan alle gezagsniveaus, met name de centrale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten hebben deelgenomen, is een overeenkomst ondertekend; omdat ons land nog steeds een economische groei kent, voorziet de overeenkomst in een weddeverhoging voor het openbaar ambt. Het is dan ook niet normaal dat alleen de centrale Staat bij machte is de uit de aangegane overeenkomst voortvloeiende financiële verbintenissen na te komen doordat hij de resultaten van de groei voor zichzelf houdt.

Het is hier niet de bedoeling om de verdeelsleutels van de dotaties tussen de Gemeenschappen te wijzigen, doch wel een aangepaste ontwikkeling mogelijk te maken die stoelt op objectieve criteria. Die ontwikkeling is zowel voor het Nederlandstalige als voor het Franstalige landsgedeelte verantwoord.

Het is niet waar dat de Staat geen geld heeft. Hij beredert alles: ofwel constateert hij dat de economische groei ruimte laat voor weddeverhogingen in de overheidssector, in welk geval hij het daartoe strekkende mechanisme op gang brengt, ofwel komt hij tot de bevinding dat er geen middelen voorhanden zijn en dan gebeurt er niets.

Het zou evenwel een grove onrechtvaardigheid zijn mocht alleen de Staat de vruchten van de welvaart plukken in de mening dat de middelen er alleen maar voor hem zijn.

Had die regeling voor de aanpassing van de Gemeenschapsdotaties bestaan, dan zouden er voor de financiering van de weddeverhoging met 2 pct. geen problemen gerezen zijn en meer bepaald niet voor de leerkrachten van de Franse Gemeenschap. Het bestedingspakket voor de wedden in de Franse Gemeenschap vertegenwoordigt 85 pct. van de onderwijsuitgaven. Dat betekent dat een gewoon geïndexeerde dotatie niet de minste manoeuvreerruimte laat.

Op die manier kan onmogelijk rekening worden gehouden met het resultaat van de intersectoriële onderhandelingen en zelfs niet met de automatische aanpassing van de weddeschalen.

Wordt die regeling aangenomen, dan zou de Franse Gemeenschap aan de aanstaande intersectoriële onderhandeling kunnen deelnemen. Daar kan ze dan, samen met de Staat en de sociale partners, nagaan of de voor een salarisverhoging noodzakelijke middelen al of niet voorhanden zijn.

Voilà des principes simples et clairs que les libéraux défendent depuis le début et qui ont été jusqu'à présent refusés.

A l'occasion de la rencontre des syndicats des enseignants avec le Gouvernement, une ouverture est apparue et le Gouvernement a répondu qu'une telle mesure pourrait être envisagée après les prochaines élections.

Il est criminel de retarder ce mécanisme d'adaptation alors que la Communauté française est exsangue. On risque de la condamner au désespoir.

Mais en plus il faut savoir que le Communauté flamande, même si elle est plus à l'aise pour l'instant grâce au transfert de moyens financiers du sud vers le nord, connaîtra à l'avenir les mêmes types de difficultés.

Il faut corriger d'urgence ce qui a été une erreur, au moment où les enseignants sont dans la rue, les enfants abandonnés et les parents inquiets.

Une telle initiative permettra de restaurer un climat serein et d'enfin se consacrer aux problèmes de fond de l'enseignement.

A. DUQUESNE.

\*  
\* \*

## PROPOSITION DE LOI SPECIALE

### Article unique

L'article 39, § 1<sup>er</sup>, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions est remplacé par la disposition suivante :

« § 1<sup>er</sup>. Les montants obtenus en application de l'article 38 sont additionnés annuellement. Ces montants sont, en outre, multipliés chaque année par le coefficient exprimant le rapport entre l'indice barémique de la fonction publique calculé par l'Institut national de statistique et le même indice tel qu'il était en 1989. Le résultat est exprimé en pourcentage des recettes globales de la taxe sur la valeur ajoutée. »

A. DUQUESNE.

Ziedaar de eenvoudige en duidelijke principes die de liberalen van meetaf verdedigd hebben en die tot nog toe altijd afgewezen werden.

Ter gelegenheid van de ontmoeting van de onderwijsvakbonden met de Regering is alsnog onderhandelingsbereidheid gebleken en de Regering heeft aangegeven dat de hierboven voorgestelde maatregel na de eerstkomende verkiezingen tot de mogelijkheden behoort.

Het is ongehoord dat aanpassingsmechanisme af te remmen op een ogenblik dat de Franse Gemeenschap aan bloedarmoede lijdt, want zij zou wel eens tot wanhoop kunnen worden gedreven.

Bovendien bedenke men dat de Vlaamse Gemeenschap, ook al heeft zij het, dank zij de transfers van financiële middelen van het zuiden naar het noorden, momenteel ruimer, in de toekomst met gelijkaardige moeilijkheden te kampen zal hebben.

Nu de leerkrachten massaal op straat komen, de kinderen aan hun lot overgelaten worden en de ouders ongerust zijn, wordt het de hoogste tijd om te corrigeren wat een vergissing is gebleken.

Een dergelijke initiatief zal het mogelijk maken opnieuw een sereen klimaat te scheppen waarin men zich eindelijk met de fundamentele onderwijsproblemen kan gaan bezighouden.

\*  
\* \*

## VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET

### Enig atikel

Artikel 39, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten wordt vervangen als volgt :

« § 1. De met toepassing van artikel 38 verkregen bedragen worden jaarlijks opgeteld. Die bedragen worden bovendien ieder jaar vermenigvuldigd met de coëfficiënt die de verhouding aangeeft tussen het door het Nationaal Instituut voor de Statistiek berekende indexcijfer van de weddeschalen van het overheidsambt en datzelfde indexcijfer zoals dat was in 1989. Het resultaat wordt uitgedrukt in percenten van de totale ontvangsten uit de belasting over de toegevoegde waarde. »